

អគ្គនៅក្នុងព្រះទេសចរណ៍ក្នុងតាមអាសយដ្ឋាន

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia

Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ
សាសន៍ សាធារណៈ ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អគ្គនៅក្នុងព្រះទេសចរណ៍ក្នុងតាមអាសយដ្ឋាន

Supreme Court Chamber

Chambre de la Cour suprême

ឯកសារខ្លួន

ORIGINAL/ORIGINAL

ថ្ងៃ ឆ្នាំ (Date): 18-Oct-2013, 16:24

CMS/CFO: Sann Rada

សំណើលើឯកសារលេខ: ០០២/១៩-កញ្ញា-២០០៧-អ.វ.គ.ក-អ.ជ.ស.ដ/អ.ជ.គ.ក(ឤ)

Case File/Dossier N°. 002/19-09-2007-ECCC-TC/SC(27)

ឈ្មោះអ្នក:

ឡេវ្យតា និល ភ្នីនេស

ឡេវ្យតា Chandra Nihal JAYASINGHE

ឡេវ្យតា Agnieszka KŁONOWIECKA-MILART

ឡេវ្យតា ផែន មុនិចិយា

ឡេវ្យតា Florence Ndepele Mwachande MUMBA

ឡេវ្យតា លោក ស៊ិនិទ្ធយ

ឡេវ្យតា ស៊ិនិទ្ធយ

កាលបរិច្ឆេទ:

ថ្ងៃទី ១៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៣

ភាសា:

ខ្លួន/អង់គ្លេស/បាតាំង

ចំណាត់ថ្នាក់កសាង:

សាសនេយោបល់

សេចក្តីផ្តើមពេលវេលាបែងចែកនៃឯកសារពេលវេលាបែងចែក នៃពេលវេលាបែងចែក

នូវបានរៀបចំដើម្បីបង្កើតនូវការត្រួតពិនិត្យ

ឈ្មោះរាជរដ្ឋមន្ត្រី:

ជាលាង

Andrew CAYLEY

ឈ្មោះបោច្ច័ន់:

លោក សំដន់

នគរបាលនគរបាលនគរបាលនគរបាល

នគរបាលនគរបាល

លោក អង់គ្គ

Elisabeth SIMONNEAU-FORT

ថ្វាតិកនាមអ្នក ឡ្វៀត នំចែន:

គីន សំអូន

Anta GUISSÉ
Arthur VERCKEN

១. **អគ្គនៃសិទ្ធិបច្ចេះសុខភាពរំលាភ** ដែលអង្គដីនិងប្រែងប្រាក់នឹងកម្មការកម្ពុជា ដើម្បីការតែងច្នៃឱក្សាង កម្ពុជាបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាជិបពេញរឿង ១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ ថ្ងៃទី ៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៨ (“អង្គដីនិងប្រែងប្រាក់នឹងកម្មការកំពូល” និង “អ.វ.ត.ក”) បានទទួល “សំណើហូឡាន់ របស់មេធានារឹករារក្តី ខ្សែរ សំផន សំខ្សែរបញ្ជីបំណើរការនឹងកិនិត្តភាយ” ដាក់ដោយមេធានារឹករារក្តី ខ្សែរ សំផន (“មេធានារឹករារក្តី”) នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣ (“សំណើសំបុុំ”)^១ សហព្រះ រាជរដ្ឋាភិបាល បានដាក់សារណាតបច្ចេកនិងសំណើនេះ នៅថ្ងៃទី ១៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣ (“សារណាតបច្ចេកនិងសំណើនេះ”^២ ហើយ មេធានារឹករារក្តីបានដាក់សារបន្ថីមទៀតនិងសំណើនេះ នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៣ (“សេចក្តីបន្ថីម”))^៣។

២. មេធានារឹករារក្តីបានស្វើសុំអង្គដីនិងប្រែងប្រាក់កម្មការកំពូលទទួលស្ថាបនូវការរំណោភាគីមួយឡើត ឬ សិទ្ធិរបស់ ខ្សែរ សំផន ស្វើសុំដាក់ការដីនិងប្រែងប្រាក់ការណែនាំបច្ចុប្បន្ន និងបង្កាប់ឱ្យដោះលែងជាបន្ទាន់^៤។ នៅក្នុងសេចក្តីការណែនាំបច្ចុប្បន្ន មេធានារឹករារក្តីបើកឡើងថា ចាប់តាំងពីការចាប់ផ្តើមការដីនិងប្រែងប្រាក់សាលាចំប្លែង តុបានដោះស្រាយឱ្យបានស្របតាម និងសម្រេចច្បាស់លាស់បើបញ្ជាផែនការប្រាក់ដី សំខាន់បំផុតឡើយ ដោយបណ្តុះបណ្តាលឱ្យមានការពន្លារឡើលបំច្បាស់លាស់ ភាពប្រុព្រម ប្រពិបតេយ្យ និងការភាពប្រជុំ។ ដាច់ពីសេស មេធានារឹករារក្តីបើកឡើងថា អង្គដីនិងប្រែងប្រាក់សាលាចំប្លែង ដោរាប់ តុបានកំណត់ច្បាស់លាស់នូវវិសាលភាពនៃសំណើរឿង ០០២/០៩^៥ និងថា សាលាចំប្លែងបានធ្វើមានការពិចារក យល់ចំពោះការរោយព័ត៌ម្ភ និងការបង្ហាញអំពីការទទួលខុសត្រូវបញ្ជាផ្ទាល់បស់ ខ្សែរ សំផន និង នូន ជាដែលត្រូវបានចោរប្រកាស ក្រោមបច្ចេកឈ្មោះនៃសហធម្មក្រិដកម្មរម^៧ ហើយថា សាលាចំប្លែងបានខកខាន់ តុបានកំណត់ នូវក្របខណ្ឌការងារផ្ទៀកច្បាប់ឱ្យបានច្បាស់លាស់សម្រាប់ការរៀបចំកសិកានាងជាកសារ

^១ ឯកសារលេខ E275/2/1/1.

^២ សារណាតបច្ចេកនិងសហព្រះរាជរដ្ឋាភិបាល ចោរប្រកាសនិងសំណើនេះ ខ្សែរ សំផន សំបញ្បរបំណើរការនឹងកសារលេខ E275/2/1/2, ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣។

^៣ សំណើហូឡាន់របស់មេធានារឹករារក្តី ខ្សែរ សំផន សំខ្សែរបញ្ជីបំណើរការនឹងកិនិត្តភាយ—ADDENDUM, ឯកសារលេខ E275/2/1/3, ថ្ងៃទី ០៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៣។

^៤ សំណើសំបុុំ កម្រាមណ្ឌ ១ និង ១០៣។

^៥ សំណើសំបុុំ កម្រាមណ្ឌ ៤ ដល់ ១៨។ ស្ម័មមិន Addendum។

^៦ សំណើសំបុុំ កម្រាមណ្ឌ ១៩ ដល់ ៣៥។

^៧ សំណើសំបុុំ កម្រាមណ្ឌ ១៩ ដល់ ៣៩ ដល់ ៥១។

និងការផ្តល់សក្ឍិកម្មរបស់សាក្សី នៅក្នុងសំណុំរាជធានីភ្នំពេញ ០០២/០១៤ មេដារីការពារក្នុងបន្ទូលទៀតចោរ អាជីវការ នៃការរំលែកបំពាន របស់អង្គភាពដីជម្រះសាលាចំប្បែងដែលមែនតែតួនាទី មកលើសិទ្ធិទូលបានការដឹងជម្រះក្នុងប្រកបដោយយុត្តិ ធម៌របស់ខ្សោយ សំណុំបន្ទាយចោរ អង្គភាពដីជម្រះសាលាចំប្បែងតុមាននៅក្នុងការ គ្មាប់មេដារីការពារក្នុងខ្សោយ ឬ ផលិតនូវមធ្យាបាយដើម្បីធ្វើការរៀបចំការការពារខ្លួន និងពិភាក្សាលើ កសិកាសាងឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្សោយ⁹។ មេដារីការពារក្នុងអាជីវការ សំណើនេះ អាចទទួលយកបាន ដោយ អាស្រែប្រើប្រាស់ដែលត្រូវបានដាក់ជាមួយ របស់ថ្វីក្រម ក្នុងការបញ្ចប់កិច្ចដែលការនិតិវិធី នៅពេលដែល មានការរំលែកកិច្ចដែលការនិតិវិធី¹⁰។

3. សហគ្រោះរាជអាជ្ញាត ផ្តើមបាន សំណើនេះ បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ចា ពុំអាចទទួលយកបាន និងប្រើប្រាស់ ដែលកំណត់¹¹ ហើយចា មេដារីការពារក្នុងបានធ្វើការនៃអាជីវការដើម្បីស្ថិកក្នុងសាងសង់ ដែលជាការពុំ ផលិតការគោរពអង្គភាពដីជម្រះសាលាចំប្បែង¹²។ ហេតុនេះ សហគ្រោះរាជអាជ្ញាតស្ថិស្តុ អង្គភាពដីជម្រះ គុណភាពការកំណើល បង្កើតសំណើនេះថាលាចាំងស្រុង¹³។

4. យោងតាមវិធាន ១០៤(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សេចក្តីសម្រេចខាងក្រោមរបស់អង្គភាពដីជម្រះសាលាចំប្បែង ត្រូវបើកផ្ទៃខ្សោយដូចតិចសាខាទុក្ខភាម^{១០}: (ក) សេចក្តីសម្រេចដែលមានអាជីវការបញ្ចប់កិច្ចដែលការនិតិ វិធី។ (ខ) សេចក្តីសម្រេចអំពីការយំខ្លួន និងការដាក់ខ្សោយតិចតាមផ្ទៃគុណភាព អនុលោមតាមវិធាន ឈឺ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ (គ) សេចក្តីសម្រេចអំពីវិធានការការពារតាមវិធាន ២៨(៤)(គ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និង (យ) សេចក្តីសម្រេចស្ថិកការរៀបចំក្រោមក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គភាពដីជម្រះ តាមវិធាន ៣៥(៦) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ សេចក្តីសម្រេចដែរក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលនៃក្នុងករណី ដែលបានធ្វើឡើងប្របាណ ជាមួយបណ្តិ៍សាខាទុក្ខ ពីសាលក្រមលើអង្គភាពក្នុង។

5. ទទួលិករណីរបស់មេដារីការពារក្នុងទាក់ទងនឹងភាពអាចទទួលយកបាន គីកប្រិតត្រីមការលើការផ្ទៃខ្លួន គោលការណ៍ទូទៅដែលចា ថ្វីក្រមត្រូវបានចងដោយកាត់ពួកកិច្ច ក្នុងការធានានូវភាពយុត្តិធម៌និងកិច្ចដែលការ

⁸ សំណើនេះស្ថិស្តុ កម្រាមណ្ឌល ១៩ និង ៤១ ដល់ ៦៨។

⁹ សំណើនេះស្ថិស្តុ កម្រាមណ្ឌល ១៩ ដល់ ១០១។

¹⁰ សំណើនេះស្ថិស្តុ កម្រាមណ្ឌល ១៩ ដល់ ៨៤ សូមមេត្តិល សំណើនេះស្ថិស្តុ កម្រាមណ្ឌល ១០២។

¹¹ សារណាតប កម្រាមណ្ឌល ១ ដល់ ១៧។

¹² សារណាតប កម្រាមណ្ឌល ១៨។

¹³ សារណាតប កម្រាមណ្ឌល ១៩។

ការនឹតិវិធី¹⁴ នៅក្នុងការគាំទ្រឡើងចូលរួមរាល់របស់ខ្លួន មែនជាការពារក្នុងអាជីវិត ២១ នៃវិជានដោយក្នុង ដែលត្រូវបានអនុវត្ត និងបកស្រាយដោយអង្គបុរាណដំនុំជម្រះនៅ អ.វ.ត.ក¹⁵

6. អង្គដំនុំជម្រះគុណភាពកំពុលរួមឱ្យក្នុងវិញ្ញាថា បណ្តិ៍សាធារណក្នុងបន្ទាន់បង្កើ ពុំត្រូវបានអនុញ្ញាតឡើយ ដោយសារពេបណ្តិ៍ដោយ: ពុំត្រូវបានបើកចូលដោយយុត្តាតិការតាមវិធាន ១០៤(៤)នៃវិជានដោយក្នុង¹⁶ និង ថា វិធាន ២១ នៃវិជានដោយក្នុង “ក្រោពិការជាន់ជាស្ថិ៍ប្រតិទិន្យការបកស្រាយដោយផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់ ជនជាប់ថានៅក្នុងវិជានដោយក្នុងគ្រប់ពេលនៅ: ‘វិធាន៖ ត្រូវពេបកស្រាយក្នុងនីយថា ការបកស្រាយ វិជានដោយក្នុង មិនត្រូវទាំងទៅការធ្វើឱ្យមានការប៉ែបាល់ដែលប្រយោជន៍ណាមួយរបស់ជនជាប់ថាន់ ដែល កើតឡើពីសិទ្ធិជាសារវត្ថុ ដែលត្រូវបានជានៅក្នុងលក្ខណិក: និងលិខិតុបករណីដោយក្នុងបញ្ជាប់នានាដែលជាប្រមាណ”¹⁷

7. ដោយហេតុថា ការបញ្ចប់កិច្ចដែលការនឹតិវិធី គឺជាចំណោះស្រាយអាចធ្វើឡើងបានស្របតាមការរំណោភកដើម្បីរបស់ ខ្សែរ សំដន់ ក្នុងការទទួលបានការដំនុំជម្រះប្រកបកដោយភាពយុត្តិធម៌នេះ ដែល តាមលិចក្ចីបញ្ចាក់ដំបូង និងផ្តល់យុត្តិកម្មចំពោះដំណោះស្រាយបែបនោះ ដោយយោងតាមវិធាន ២១ នៃវិជានដោយក្នុង ឡើយ។ មែនជាការពារក្នុងបន្ទាន់បញ្ចប់កិច្ចដែលការនឹតិវិធីនោះ គឺជាការរំណោភកសិទ្ធិជាសារវត្ថុរបស់ ខ្សែរ សំដន់ ប្រើឱ្យមានការប៉ែបាល់ទៀតសេវាត ប្រព័ន្ធកម្រិតណាមួយ ដែលអាចនឹងត្រូវឱ្យមានការធ្វើអនុវត្តមន្ត្រ ដែលមានលក្ខណៈវិសាមញ្ញឡើយ។ អង្គដំនុំជម្រះគុណភាពកំពុល រួមឱ្យក្នុងវិញ្ញាថា ការដំឡាស់ទាក់ទងនឹងការយំខ្លួន របស់ ខ្សែរ សំដន់ ស្តិតក្នុងការពិចារណា ទាក់ទងនឹងយុត្តិតាតិការនៃបណ្តិ៍សាធារណក្នុងតាមវិធាន ១០៤(៤) នៃវិជានដោយក្នុង ហើយ ពិតិណាស់ បញ្ជានេះ គឺជាកម្មវត្ថុនៃការពិនិត្យ និងជាជស្សន៍របស់ អង្គដំនុំជម្រះគុណភាពកំពុល ដោយមានការពិចារណាយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ទាក់ទងនឹងបញ្ហាដែលជាល្អដល់

¹⁴ សារណាតប កចាគណ្ឌ ២ ដល់ ៣។

¹⁵ សំណើសំបុត្រ កចាគណ្ឌ ៤ ដល់ ៥ និង ការយកដែលបើកឡើងនៅទីនោះ។

¹⁶ សូមមើល ឧ. សេចក្តីសម្រេចបើបណ្តិ៍សាធារណក្នុង អវិជ្ជ សារី ប្រភាគនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គដំនុំជម្រះសាមាងដំបូង ត្រូវពិការប្រាស់ប្រើប្រាស់ការពិនិត្យ និងជាជស្សន៍របស់ ខ្សែរ សំដន់ ឬ មេសា ឆ្នាំ ២០១៧ (“សេចក្តីសម្រេចបើ អវិជ្ជ សារី”), កចាគណ្ឌ ១៥។

¹⁷ សេចក្តីសម្រេចបើ អវិជ្ជ សារី កចាគណ្ឌ ១៥ ឯកសារសេចក្តីសម្រេចបើបណ្តិ៍សាធារណក្នុងភាមួយ របស់ នូន ជាន់ និង អវិជ្ជ បើសំណើសំបុត្រ ដែលជាបន្ទាន់ ឯកសារលេខ E50/2/1/4, ថ្ងៃទី ០៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ កចាគណ្ឌ ៣៧។

នៃការបំបែកកិច្ចដំណើរការនឹងពិនិត្យ សំណុំពីរដ្ឋលេខ ០០២¹⁸។ ទាក់ទងនឹងទទួលការណ៍ដោឡើងនៅក្នុងសំណើនេះ ដូចជា ទាក់ទងនឹងការធ្វើបច្ចេកទេស និងកសិកតាង មេធាវីការពារក្តីនៅពេអាចបើកដូចគ្នាបាន ដែល នៅថ្ងៃនេះមុនអង្គដំនុំជម្រះសាលាចំប្លង និងនៅក្នុងសារណាបណ្ឌីនៃសាខាទុក្របស់ខ្លួន នៅពេលធ្វើបណ្ឌីនៃសាខាទុក្របស់អង្គដំនុំជម្រះសាលាចំប្លងក្នុងសំណុំពីរដ្ឋលេខ ០០២/០១ ប្រសិនបើមានការធ្វើប្រកាសនូវការបែងពាល់សិទ្ធិណាមួយនេះ។

8. យោងតាមសំអាងហេតុខាងលើ អណ្តូវឱ្យត្រួតពិនិត្យនៃការបែងពាល់សិទ្ធិណាមួយនេះ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៣

¹⁸ សេចក្តីសម្រេចបើកដូចនៃសាខាទុក្របស់ខ្លួននិងសេចក្តីសម្រេចស្ថិតិសំណើនេះ សំណុំពីរដ្ឋលេខ E275/2/3, ថ្ងៃទី ២៤ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣។